

Leden van de gemeenteraad

Onderwerp	Stand van zaken implementatie uitvoeringsplan Wmo
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	Z226992
Dienst	Sociaal Domein
Sector	Projecten
Contact	Ynze Haitsma, 058 233 8711
WhatsApp	
Bijlagen	
Datum	18 september 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Na de selectie van de partijen die per 1 januari 2021 de uitvoering van de Wmo ter hand zullen nemen is er gestart met de implementatie. Alle partijen zorgen er op die manier voor op tijd klaar zijn om vanaf 1 januari 2021 de ondersteuning aan de bewoners in de gemeente Leeuwarden te kunnen bieden. Dit is een proces waarbij:

- met de huidige cliënten gesproken wordt voor de ondersteuning die ze gaan krijgen;
- er sprake is van overgang van personeel bij zorgaanbieders;
- afspraken worden gemaakt met onderaannemers en samenwerkingen worden aangegaan;
- de ontwikkeling van de buurt- en dorpskamers wordt opgepakt.

In deze brief spreken we u graag bij over de stand van zaken.

Algemene indruk nu

In grote lijn kan gesteld worden dat het proces goed loopt en dat de verwachting is dat de overgang van cliënten en personeel ruim op tijd klaar is, en er passende afspraken zullen zijn met iedere cliënt. Formeel moet dit op 1 januari 2021 zijn, maar in de praktijk zet Amaryllis er op in om alle gesprekken met cliënten te hebben gevoerd vóór 1 oktober. De opzet van de buurt- en dorpskamers is ook in volle gang, al heeft de situatie met corona wel invloed op de voortgang. Het bouwen aan samenwerking met partijen die deels nieuw voor elkaar zijn, komt niet optimaal tot haar recht als men niet fysiek met elkaar om tafel kan gaan. De buurt- en dorpskamers zijn per 1 januari operationeel, maar nog niet overal uitontwikkeld. Wel is dan overal de formele toegang tot ondersteuning en de uitvoering daarvan geregeld door Amaryllis. Mensen kunnen dus terecht met hun hulpvraag en worden geholpen. Hieronder lichten we een aantal specifieke onderdelen nader toe.

Voortgang perspectiefgesprekken

Sinds eind april voert Amaryllis perspectiefgesprekken met alle cliënten die nu een beschikking hebben voor thuisondersteuning of dagbesteding. In deze gesprekken onderzoekt Amaryllis welke ondersteuning de cliënten vanaf 2021 gaan ontvangen en hoe de overgang daar naartoe wordt vormgegeven. In totaal worden ruim 2000 cliënten gesproken. Dit is een flinke klus, en Amaryllis loopt hierbij goed op schema. De helft van de cliënten is reeds gesproken. In september spreekt Amaryllis met een grote groep cliënten. Met een paar grote zorgaanbieders zijn specifieke afspraken gemaakt om de overdracht van hun cliënten goed vorm te geven.

Mogelijkheid voor cliënt om eerder over te stappen

Om de overgang naar de nieuwe werkwijze zo soepel mogelijk te laten verlopen is het voor de cliënten mogelijk om al eerder dan 1 januari 2021 over te stappen naar hun nieuwe zorgaanbieder. Dit gebeurt alleen wanneer de cliënt dat wil, en in goed overleg met de huidige en de nieuwe zorgaanbieder. Dit is maatwerk. Een deel van de cliënten maakt gebruik van deze mogelijkheid. Ook bij nieuwe aanmeldingen wordt zo veel mogelijk meteen ingezet op de aanbieder die ook vanaf 2021 betrokken blijft. Op dit moment gaan ongeveer 125 cliënten al vervoegd over naar Amaryllis en 22 naar Windkracht058. Dit aantal neemt wekelijks toe.

Onderaannemers Windkracht058 en Amaryllis

Zowel Amaryllis als Windkracht058 zijn volop bezig om hun organisaties klaar te maken voor de nieuwe opdracht. Zij doen dit door nu al personeel aan te trekken, waar nodig met specifieke deskundigheid. Voor een groot deel komt dit personeel over van de huidige zorgaanbieders die aan het afbouwen zijn. Daarnaast zijn Amaryllis en Windkracht058 in een afrondende fase met partijen met wie alsnog een onderaannemerschap wordt aangegaan. Op deze manier creëren zij voldoende capaciteit en deskundigheid om alle cliënten goed te kunnen ondersteunen. Windkracht058 is met nog ongeveer 10 extra partijen in gesprek. Deze partijen hebben vooral expertise op het gebied van dementie, agressie en verslavingsproblematiek. Naast het mogelijk aangaan van structurele samenwerkingen met deze partijen, biedt Windkracht de mogelijkheid om op casusniveau afspraken te maken wanneer er hiaten zouden zijn in de overdracht.

Als gemeente zijn wij nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Wij spreken wekelijks op verschillende niveaus met de aanbieders, ook in gezamenlijke setting met zowel Amaryllis als Windkracht. Op deze manier houden we met elkaar zicht op de voortgang qua capaciteit en benodigde expertise, zodat er vanaf januari een dekkend ondersteuningsaanbod is voor de inwoners van de gemeente.

Hulp bij huishouden

Overname cliënten en personeel

Hulp bij huishouden wordt vanaf 2021 uitgevoerd door twee hoofdaanbieders: Thuiszorg Het Friese Land (THFL) en de nieuwe aanbieder M.I.E.P. Huishoudservice. Thuiszorg Het Friese Land heeft als huidige aanbieder van Huishoudelijke hulp al veel cliënten in de gemeente Leeuwarden. Daarom is M.I.E.P. - in goed overleg met THFL - met de huidige overige gecontracteerde

zorgaanbieders in gesprek gegaan over het overnemen van cliënten en personeel. De uitkomst hiervan is dat M.I.E.P al het personeel overneemt van de huidige aanbieders, met behoud van uren en arbeidsvoorwaarden. Hierbij wordt ook zo veel mogelijk het koppel cliënt-medewerker in stand gehouden, al zal dat niet bij iedereen lukken. De huidige zorgaanbieders informeren samen met M.I.E.P. hun personeel. Hiertoe wordt onder andere eind september een bijeenkomst georganiseerd voor de medewerkers. Ook de vakbonden CNV en FNV zijn betrokken bij dit proces. Een paar zorgaanbieders met in totaal 8 cliënten voor hulp bij huishouden hebben niet gereageerd op de uitnodiging voor een gesprek met M.I.E.P. Onze contractmanagers zullen contact met deze aanbieders opnemen. De verwachting is dat dit op casusniveau wordt opgelost.

Gezamenlijke toegang

THFL en M.I.E.P. werken in nauw overleg met de gemeente Leeuwarden de gezamenlijke toegang tot de Hulp in het huishouden uit. Deze zal eind september gereed zijn. Het voordeel van een gezamenlijke toegang is dat inwoners zich bij één loket kunnen melden met hun aanvraag. Ook vanuit de buurt- en dorpskamer wordt aansluiting gezocht bij deze toegang.

Streven naar behoud van koppel medewerker-cliënt

Ongeveer 3.200 cliënten krijgen hulp bij het huishouden of de algemene schoonmaakvoorziening. Voor de cliënten die nu al bij THFL zitten verandert in principe niets. De andere cliënten worden in oktober/begin november geïnformeerd over hun aanbieder in 2021. Omdat M.I.E.P. de medewerkers van de huidige aanbieders overneemt en daarbij het koppel medewerker-cliënt als uitgangspunt heeft, zullen de meeste cliënten overstappen naar M.I.E.P, maar blijft hun hulp waar mogelijk hetzelfde. De gemeente informeert de cliënten hierover en is ook bereikbaar zijn voor eventuele vragen.

Koppeling tussen wonen en zorg

Cliënten die thuisondersteuning krijgen vanuit de Wmo, wonen zelfstandig. Zij hebben eigen huisvesting. Hun begeleider komt bij hen thuis of de cliënten spreken elders af met hun begeleider. Er is in principe geen koppeling met huisvesting, zoals dat bijvoorbeeld wel het geval is bij Beschermd Wonen (wonen op locatie van de zorgaanbieder).

Zorgaanbieders kunnen ondersteunen bij het vinden of behouden van passende huisvesting. Bijvoorbeeld door met de verhuurder of de woningbouwvereniging afspraken te maken over begeleiding, budgetbeheer en het voorkomen van overlast. Een dergelijke samenwerking komt regelmatig voor en is helpend voor alle partijen: de cliënt is geholpen met huisvesting, de verhuurder weet dat er begeleiding wordt geboden en de zorgaanbieder kan de cliënt helpen vanuit een stabiele woonsituatie. De cliënt huurt zelfstandig de woonruimte.

Vier zorgaanbieders werken middels een andere constructie. Zij zijn zelf partij geworden in de huurovereenkomsten en hebben hierin vastgelegd dat de cliënt daar alleen mag wonen zo lang de cliënt begeleiding ontvangt vanuit hun eigen organisatie. Wanneer die begeleiding stopt, moet de cliënt de woning uit. Dit zogenoemde 'koppelbeding' is dus een koppeling tussen wonen en begeleiding die is vastgelegd in de huurovereenkomst. Deze overeenkomst is een rechtsgeldige overeenkomst tussen verhuurder, zorgaanbieder en cliënt. De

gemeente is geen partij in de huurovereenkomst en kan hier dus niet juridisch of contractueel op ingrijpen.

Dit type huurovereenkomsten leidt in de praktijk tot afhankelijkheid van de cliënt van zijn zorgaanbieder. Immers, wanneer die zorg niet meer nodig is (omdat cliënt zelfstandig genoeg is geworden), moet de cliënt zijn woning uit. Ook wanneer de cliënt wil overstappen naar een andere zorgaanbieder, moet hij de woning verlaten. Dit kan leiden tot onnodige verlenging van zorgindicaties: de begeleiding is niet meer nodig, maar om te voorkomen dat de cliënt moet verhuizen wordt er alsnog begeleiding geïndiceerd.

Sommige van deze zorgaanbieders keren vanaf 2021 niet meer terug als aanbieder van Wmo-ondersteuning. Dit betekent dat hun cliënten, die middels een koppelbeding gehuisvest zijn, moeten verhuizen per 1 januari 2021. In de eerste plaats is dit een verantwoordelijkheid van de betrokken zorgaanbieders. Zij zijn deze overeenkomst aangegaan. Zij bieden nu begeleiding aan deze cliënten en daarbij hoort ook ondersteuning bij (her)huisvesting. Zij kunnen de verhuurder voorstellen om de begeleiding over te dragen aan een van de nieuwe contractpartijen, of om de woning alsnog op naam van de cliënt te zetten zodat de nieuwe begeleider daar verder kan gaan. Zij kunnen de cliënt helpen bij het vinden van andere huisvesting.

Ongeveer 125 cliënten hebben te maken met een dergelijke koppeling. Voor ongeveer 85 van hen is inmiddels een oplossing gevonden: in de vorm van een verhuizing, contract op eigen naam krijgen of door een samenwerking met de nieuwe aanbieders. Als gemeente voelen we ons uiteraard betrokken bij al deze cliënten. We begrijpen dat onduidelijkheid zorgt voor onrust. Wij zijn wekelijks in gesprek met de betrokken zorgaanbieders: we spreken hen aan op hun verantwoordelijkheid, we denken mee met praktische oplossingen en monitoren de voortgang op casusniveau. Daarnaast zijn we in contact met de betreffende verhuurders om met hen te onderzoeken welke ruimte zij kunnen bieden voor een oplossing op maat voor deze cliënten. Ook Amaryllis en Windkracht058 zijn betrokken in hun hoedanigheid van nieuwe contractpartners. Door alle inspanningen die vanuit de betrokkenen worden gepleegd hebben wij er vertrouwen in dat ook voor het resterende deel van deze cliënten op tijd een oplossing komt.

Afschaling Wmo 2019-2020

In de brief van 2 juni j.l. hebben we u geïnformeerd over de voortgang op de afschaling 2019-2020. Amaryllis zet vol in op de uitvoering van hun plan van aanpak om de achterstand op de afschaling in te lopen. We zien dat het aantal beschikkingen (doorverwijzingen naar aanvullende ondersteuning) afneemt. Tegelijkertijd is het onzeker wat uiteindelijk het financiële effect is omdat zorgaanbieders compensatie kunnen aanvragen voor niet-geleverde zorg vanwege corona.

De buurt en dorpskamers

Voor de zomer informeerden we u dat de eerste 9 hoofdlocaties bekend zijn. Hieronder vindt u nogmaals een overzicht van deze locaties.

1. Gebied Centrum- Oost:	Wijkcentrum het Knooppunt
2. Gebied Noord-Oost:	Wijkcentrum Heechterp Schieringen

3. Gebied West:	MFC Westenkwartier
4. Gebied Zuid:	Oude Ambachtsschool Cornelis
Trooststraat
5. Gebied Noord:	Wijkcentrum Bilgaard
6. Gebied Oud-Oost:	Netwerkcentrum de Klomp
7. Gebied dorpen zuid:	Kringloopwinkel Grou
8. Gebied dorpen zuid:	MFC de Wjukken Mantgum
9. Gebied Dorpen noord:	De Skalm in Stiens

Dat betekent niet dat het daarbij blijft. We zijn in gesprek met meer locaties om een (parttime) buurt- of dorpskamer te kunnen worden, bijvoorbeeld Wergea, Easterlittens, Camminghaburen. Op deze manier kunnen ook zij een rol gaan spelen in het netwerk van buurt- en dorpskamers. De komende tijd is er nog alle ruimte voor buurt- of dorpsorganisaties om hierbij aan te sluiten.

Samen het gesprek aangaan over de invulling van de dorps- en buurtkamers

De buurt- en dorpskamers komen er op iedere locatie anders uit zien. Dit is maatwerk en zal passend zijn bij het gebied, de inwoners en de daar actieve sociale basis partijen. Op de ene plek is men nu al verder dan op de andere plek. De basis is dat er op alle locaties zowel vrijwilligers als beroepskrachten zijn en dat de formele toegang tot ondersteuning de verantwoordelijkheid blijft van Amaryllis. Verschillen zitten in bemensing (verhouding tussen vrijwilligers en beroepskrachten), activiteiten (passend bij wat leeft in dat gebied) en openingstijden (grotendeels fulltime open, op satellietlocaties afwijkende afspraken mogelijk).

Nu de keuze voor de hoofdlocaties is gemaakt, worden de onderlinge afspraken geconcretiseerd. Hierbij gaat het onder andere om afspraken over de samenwerking per locatie tussen vrijwilligers en beroepskrachten, het 'rooster' voor inloop, spreekuren en activiteiten, en facilitaire zaken zoals vergoeding voor het gebruik van de ruimtes en koffie en thee. Deze afspraken worden voor zover mogelijk vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Bij de helft van de locaties verwachten in de komende drie weken deze afspraken definitief te hebben vastgelegd.

Hoe ziet de komende periode er uit

Een aantal locaties wil zo snel mogelijk al starten (b.v. Bilgaard, Heechterp-Schieringen, Mantgum). Het is belangrijk dat inwoners en andere belanghebbenden weten waar ze de buurtkamers kunnen vinden en met welke vragen ze daar terecht kunnen. Hiertoe zetten we samen met alle betrokkenen een publiekscampagne op. Middels deze campagne wordt informatie gegeven en willen we tegelijkertijd zo veel mogelijk mensen en partijen enthousiasmeren om bij te dragen aan de buurtkamer. Belangrijk onderdeel hiervan is een brede buurtbijeenkomst waarin men kan kennismaken met de locatie en de partijen die er al in zitten, en kan meedenken over hoe het nog beter kan. We zijn op dit moment in gesprek met een aantal campagnebureaus over de vormgeving van deze campagne. Eind september is bekend welk bureau dit met ons gaat uitvoeren. In de eerste helft van oktober verwachten we het campagneplan definitief te hebben. Wij zullen dit dan uiteraard zo snel mogelijk met u delen.

Voortgang visie sociale basis

In juni 2020 stuurden wij u de Contourennotitie Sociale Basis. Op basis van deze notitie vinden nu verdiepende gesprekken plaats met het werkveld. Donderdag 17 september is met een brede groep belanghebbenden het thema 'samenwerking' uitgediept. Digitaal aanwezig waren onder andere (niet limitatief) V-O-L, Solidair Friesland, Amaryllis, afgevaardigden van buurt-, wijk- en dorpshuizen, wijkpanels en dorpsbelangen, de bibliotheek. De bijeenkomst heeft ideeën opgeleverd om samenwerking praktisch(er) vorm te geven en beter te faciliteren. Op 22 september en 6 en 9 oktober staan bijeenkomsten gepland waarin de thema's 'waardering', 'kennisdeling' en 'draagkracht versus draaglast' aan bod komen. We onderzoeken de mogelijkheden om een deel van de te komen bijeenkomsten fysiek te kunnen organiseren, uiteraard op een coronaproof manier.

Tot slot

Wij hebben u in deze brief de hoofdlijn van de stand van zaken geschetst. Als u nog vragen heeft dan kunnen wij deze in een informerende sessie van 23 september beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

H. Kuiken,
Wethouder Wmo Lokaal.